

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

23 OKTOBER 2007

Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 130bis in het Wetboek van strafvordering teneinde de procedure voor regeling van rechtsgebied te vereenvoudigen

(Ingediend door mevrouw Martine Taelman en de heer Marc Verwilghen)

TOELICHTING

De regeling van rechtsgebied is de procedure voor het Hof van Cassatie overeenkomstig de artikelen 525 en 540 van de Wetboek van strafvordering wanneer een vonnisgerecht zich onbevoegd verklaart omdat :

— de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling die het misdrijf naar dit vonnisgerecht verwees, geen verzachtende omstandigheden aannam voor het misdrijf;

— de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling die het misdrijf naar dit vonnisgerecht verwees verzachtende omstandigheden aannam voor een misdrijf met een hogere straf dan deze van de oorspronkelijke kwalificatie;

— de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling die een misdrijf waarvoor de bevoegdheid krachtens de wet aan een andere rechtsmacht toebehoort, naar een onbevoegd rechtbank heeft verwezen.

Deze zware procedure verlamt de strafprocedures en brengt ook een aanzienlijk meerwerk mee voor de parketten en het Hof van Cassatie. Ze kan tevens de voorhechtenis verlengen. Een snellere, soepelere en efficiëntere procedure voor deze regelingen van rechtsgebied dringt zich dan ook op.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

23 OCTOBRE 2007

Proposition de loi insérant un article 130bis dans le Code d'instruction criminelle en vue de simplifier la procédure de règlement de juges

(Déposée par Mme Martine Taelman et M. Marc Verwilghen)

DÉVELOPPEMENTS

Le règlement de juges est la procédure suivie devant la Cour de cassation en vertu des articles 525 et 540 du Code d'instruction criminelle lorsqu'une juridiction de jugement se déclare incompétente :

— parce que la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation qui a saisi cette juridiction de jugement de la connaissance du délit, n'a pas retenu de circonstances atténuantes pour ledit délit;

— parce que la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation qui a saisi cette juridiction de jugement de la connaissance du délit, a retenu des circonstances atténuantes pour un délit passible d'une peine plus lourde que celle découlant de la qualification initiale;

— parce que la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation a saisi un tribunal incompétent de la connaissance d'une infraction qui, en vertu de la loi, ressortit à la compétence d'une autre juridiction.

La lourdeur de cette procédure entraîne une paralysie des procédures pénales et une surcharge de travail considérable pour les parquets et la Cour de cassation. Elle peut aussi avoir pour effet de prolonger la détention préventive. Il s'impose donc d'instaurer une procédure plus rapide, plus souple et plus efficace pour le règlement des juges.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel vereist geen commentaar

Artikel 2

In het Wetboek van strafvordering wordt een nieuw artikel 130*bis* ingevoegd, waarbij de mogelijkheid wordt gecreëerd om de verwijzingsbeslissing op een soepele manier aan te passen.

Het eerste lid beschrijft de te volgen procedure in geval de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling geen verzachtende omstandigheden heeft aangenomen, waardoor de rechtbank waarnaar is verwezen onbevoegd is.

Het tweede lid is van toepassing in geval er wel verzachtende omstandigheden zijn aangenomen door het verwijzingsgerecht maar voor een misdrijf met een hogere kwalificatie dan de oorspronkelijke.

In beide gevallen verwijst het vonnisgerecht dat zich onbevoegd moet verklaren, in zijn vonnis of arrest terug naar de raadkamer of kamer van inbeschuldigingstelling. Bij een tweede beoordeling kan dan de zaak aan de bevoegde rechtbank worden overgemaakt.

Indien echter het aangewezen vonnisgerecht zich een tweede maal onbevoegd zou verklaren, wordt de huidige procedure van de artikelen 525 tot 540 van het Wetboek van strafvordering gevolgd. (derde lid).

Martine Taelman.
Marc Verwilghen.

*
* *

COMMENTAIRE DES ARTICLESArticle 1er

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Article 2

Il est inséré dans le Code d'instruction criminelle un article 130*bis* nouveau permettant d'adapter simplement la décision de renvoi.

L'alinéa 1er décrit la procédure à suivre lorsque la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation n'a pas retenu de circonstances atténuantes, ce qui rend incompétent le tribunal devant lequel l'affaire a été renvoyée.

L'alinéa 2 s'applique lorsque des circonstances atténuantes ont été retenues par la juridiction de renvoi, mais pour un délit passible d'une peine plus lourde que celle découlant de la qualification initiale.

Dans un cas comme dans l'autre, la juridiction de jugement qui doit se déclarer incompétente rend un jugement ou un arrêt qui renvoie l'affaire devant la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation. Après un second examen, la cause peut alors être déférée au tribunal compétent.

Toutefois, si la juridiction de jugement désignée se déclare incompétente une seconde fois, la procédure à suivre est alors celle qui est définie actuellement aux articles 525 à 540 du Code d'instruction criminelle (alinéa 3).

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In het Wetboek van strafvordering wordt een artikel 130*bis* ingevoegd, luidende :

«Art. 130*bis*. Wanneer een rechtbank of een hof zich onbevoegd verklaart omdat de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling die het misdrijf naar een vonnisgerecht verwees, geen verzachtende omstandigheden aannam voor een misdrijf of verzachtende omstandigheden aannam voor een misdrijf met een hogere straf dan deze van de oorspronkelijke kwalificatie, wordt door het vonnis of het arrest van onbevoegdheid de zaak terug aanhangig gemaakt bij de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling welke de verwijzingsbeschikking nam, teneinde dit onderzoeksgerecht in de mogelijkheid te stellen verzachtende omstandigheden aan te nemen voor het misdrijf of verzachtende omstandigheden aan te nemen voor een misdrijf met een hogere straf dan deze van de oorspronkelijke kwalificatie om het misdrijf bij een nieuwe beschikking terug te verwijzen naar het bevoegde vonnisgerecht.

Wanneer een rechtbank of een hof, na verwijzing door een onderzoeksgerecht, zich onbevoegd verklaart omdat het misdrijf behoort tot de exclusieve bevoegdheid van een andere rechtsmacht, wordt door het vonnis of het arrest van onbevoegdheid de zaak terug aanhangig gemaakt bij de raadkamer of kamer van inbeschuldigingstelling welke de verwijzingsbeschikking nam, teneinde dit onderzoeksgerecht in de mogelijkheid te stellen het misdrijf naar de bevoegde rechtsmacht te verwijzen.

Indien, na de tweede verwijzing door het onderzoeksgerecht, bepaald in het eerste en het tweede lid, de rechtbank of het hof zich andermaal onbevoegd verklaart, zijn de artikelen 525 tot 540 van de Wetboek van strafvordering van toepassing.»

10 oktober 2007.

Martine Taelman.
Marc Verwilghen.

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Il est inséré dans le Code d'instruction criminelle un article 130*bis*, rédigé comme suit :

«Art. 130*bis*. Lorsqu'un tribunal ou une cour se déclare incompétent parce que la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation qui a saisi une juridiction de jugement de la connaissance du délit n'a pas retenu de circonstances atténuantes pour ledit délit ou qu'elle a retenu des circonstances atténuantes pour un délit passible d'une peine plus lourde que celle découlant de la qualification initiale, le jugement ou l'arrêt d'incompétence renvoie l'affaire devant la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation qui a pris la décision de renvoi, afin de permettre à cette juridiction d'instruction de retenir des circonstances atténuantes pour le délit en question ou de retenir des circonstances atténuantes pour un délit passible d'une peine plus lourde que celle découlant de la qualification initiale, en vue de prendre une nouvelle ordonnance portant saisine de la juridiction de jugement compétente.

Lorsqu'après avoir été saisi par une juridiction d'instruction, un tribunal ou une cour se déclare incompétent au motif que le délit relève de la compétence exclusive d'une autre juridiction, le jugement ou l'arrêt d'incompétence renvoie l'affaire devant la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation qui a pris la décision de renvoi, afin de permettre à cette juridiction d'instruction de saisir la juridiction compétente.

Si, après le deuxième renvoi par la juridiction d'instruction, comme prévu aux alinéas 1 et 2, le tribunal ou la cour se déclare une nouvelle fois incompétent, les articles 525 à 540 du Code d'instruction criminelle sont applicables.»

10 octobre 2007.